

26 Μαΐου 2014

Αγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς. Τά ζώα ως σύμβολα

Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Άγ. Νικόλαος (Βελιμίροβιτς) Επίσκοπος Αχρίδος / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη

Τά ζώα ως σύμβολα

Η περιστέρα είναι το σύμβολο του 'Αγίου Πνεύματος. Το Πνεύμα το Άγιον έκανε ακόμα και εμφανίσεις με τη μορφή περιστεράς. Έτσι, όταν ο Κύριος βαπτίστηκε στον Ιορδάνη, είδε το Πνεύμα του Θεού καταβαίνον ωσει περιστεράν και έρχόμενον επ' αυτόν (Μτ. 3, 16).

Σημαίνοντας την ανεξικακία, ή περιστέρα συμβολίζει το Πνεύμα του Θεού επειδή το περιστέρι είναι το πιο ανεξικάκο ζώο και με την ιδιότητά του αυτή συμβολίζει το Θεό-Πνεύμα στο οποίο δεν υπάρχει διόλου κακία.

Το φίδι είναι το σύμβολο του Σατανά. Υπηρέτησε σαν όργανο τον Σατανά, όταν εκείνος απάτησε την Εύα και την παρακίνησε στο αμάρτημα της ανυπακοής έναντι του Δημιουργού. Είναι το μοναδικό ζώο επί της γης το οποίο καταράστηκε ο Θεός: και είπε Κύριος ο Θεός τω όφει ότι έποίησας τούτο, επικατάρατος σύ από πάντων τών κτηνών και από πάντων τών θηρίων τών επί της γης (Γεν. 3, 14). Εξ αυτού και τούτη ή φρικιαστική έχθρα πού υπάρχει ανάμεσα στο φίδι και κάθε άλλο ζώο πάνω

στη γη. Όταν ο Κύριος είπε στους μαθητές Του: γίνεσθε φρόνιμοι ως οι όφεις, εννοούσε την επιφυλακτικότητα με την οποία το φίδι κινείται. Αμέσως όμως προσέθεσε: και ακέραιοι ως αί περισσότεροί (Ματ. 10, 16). Επειδή, λέει ο Χρυσόστομος, καμία ωφέλεια δεν πηγάζει από τή σοφία αν εκείνη δεν είναι ενωμένη με την ανεξικακία (Εις το κατά Ματθαίον). Αντίθετα, τέτοια φρόνηση φιδιού, γίνεται πολύ επικίνδυνη για τον άνθρωπο.

Ο Ισίδωρος Πηλουσιώτης ερμηνεύει έτσι το χωρίο αυτό: να φυλάττεις την πίστη καθώς το φίδι προφυλάσσει την κεφαλή του να αποβάλλει και εσύ από επάνω σου τον παλαιό άνθρωπο καθώς το φίδι αποβάλλει από επάνω του το παλαιό δέρμα (Επιστολές).

Η ασπίδα, αυτό το φοβερό και φαρμακερό φίδι, είναι σύμβολο του διαβόλου και όλων όσων ποιούν το θέλημα εκείνου. Ο Πρόδρομος ονόμασε τούς πρεσβυτέρους τών Εβραίων γεννήματα εχιδνών! Και το στόμα του Κυρίου το επανέλαβε (Μτ. 3, 7). Τέλος ο Κύριος είπε ξεκάθαρα προς τούς πονηρούς άρχοντες τών Εβραίων: υμείς εκ του πατρός του διαβόλου έστε (Ίω. 8, 44). Γίνεται λοιπόν φανερό ότι ή ασπίδα σημαίνει τον διάβολο και τά γεννήματα της άσπίδος συμβολίζουν τά τέκνα του διαβόλου.

Ο αμνός, το πρόβατο και ο λύκος.

Ο αμνός είναι το σύμβολο του Χριστού. Ίδε ο αμνός του Θεού! (Ίω. 1, 29), αναφώνησε ο Πρόδρομος βλέποντας το Χριστό. Ενώ ο θεόπτης Ιωάννης, είδε στο θρόνο της επουράνιας δόξης τον Χριστό ως αμνό. Τά πρόβατα συμβολίζουν τούς πιστούς άκολουθούς του Χριστού ενώ οι λύκοι τούς απίστους και ειδωλολάτρες. Τά πρόβατα τά έμά, της φωνής μου ακούει, κάγώ γινώσκω αυτά και άκολουθουσί μοι (Ίω. 10, 27). Ιδού εγώ αποστέλλω υμάς ως πρόβατα εν μέσω λύκων (Μτ. 10, 16). Είναι ολοφάνερο ότι δεν γίνεται λόγος για πρόβατα και λύκους παρά για ανθρώπους.

Ο σκύλος και ο χοίρος, είναι σύμβολα του πείσμονος απίστου, του ανυποχώρητου και ισχυρογνώμονος. Ιδιαίτέρως οι σκύλοι, συμβολίζουν τούς άσωτους ενώ οι χοίροι τούς αδηφάγους.

Η κλώσσα και τά κλωσσόπουλα. Καθώς ή κλώσσα με σπουδή μαζεύει τά πουλιά της, τά τρέφει και τά θερμαίνει, έτσι και ο Σωτήρας μαζεύει τούς πιστούς Του. Παρόμοια θέλησε να περισυλλέξει και με αγάπη να θρέψει και να ζεστάνει τούς υιούς Ισραήλ αλλά εκείνοι Του το αρνήθηκαν (Μτ. 23, 37). Με αυτή την έννοια λοιπόν, ή κλώσσα είναι σύμβολο του Χριστού ενώ τά κλωσσόπουλα σύμβολο τών αληθινών ακολούθων Του.

Το άλογο είναι σύμβολο του υπάκουου και πιστού δούλου. Γράφει ο Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης ότι ο ίππος συμβολίζει την υπακοή. Στον Οκτώηχο κανόνα, οι

Απόστολοι εξισώνονται με άλογα γοργοπόδαρα, με την έννοια της εμπίστου υπηρεσίας προς τον Θεό και της ταχύτητας με την οποία μεταφέρουν το Χαρμόσυνο Άγγελμα σέ όλη τη γη.

Ό άνθρωπος, το λιοντάρι, ό ταύρος και ό αετός είναι τά τέσσερα συμβολικά ζώα πού είδαν σέ όραμα ό προφήτης Ιεζεκιήλ και ό Άγ. Ιωάννης, να ίστανται ενώπιον του θρόνου του Ύψιστου (Ιεζ. 1, 5). Σύμφωνα με τούς ιερούς συγγραφείς, αυτά τά τέσσερα ζώα συμβολίζουν τις τέσσερις βασικές αρετές: σοφία, γενναιότητα, δικαιοσύνη, καθαρότητα. Το ότι ό άνθρωπος συμβολίζει τη σοφία και το λιοντάρι τη γενναιότητα είναι κατανοητό. Ό ταύρος συμβολίζει τη δικαιοσύνη επειδή είναι ζώο της θυσίας, ζώο πού θυσιάζόταν για αμαρτήματα δικαιοσύνης.

Ό αετός κατά την πτήση συμβολίζει την καθαρότητα επειδή ανεβαίνει σέ μεγάλα ύψη και στα ύψη βρίσκεται ή καθαρότητα. Ακόμα, τούτα τά τέσσερα συμβολικά ζώα, σημαίνουν τις ποικιλόμορφες πνευματικές Δυνάμεις γύρω από το θρόνο του Θεού οι όποιες νύχτα και ημέρα ψάλλουν: Άγιος, Άγιος, Άγιος, Κύριος Σαββαώθ!

Βάτραχοι, ψείρες και διάφορα έντομα με τά οποίαό Θεός επέταξε την αρχαία Αίγυπτο, συμβολίζουν τά διάφορα ανθρώπινα αμαρτήματα, είτε εν έργω είτε εν λόγω (Εξ. κεφ. 8). Ενώ τά άόρατα βακτήρια και μικρόβια, συμβολίζουν τις αδιόρατες αμαρτίες τών ανθρωπίνων λογισμών. Αν ό άνθρωπος δεν καταπνίξει σύντομα τούς κακούς λογισμούς μέσα του, εκείνοι πολλαπλασιάζονται και ισχυροποιούνται μέσα στην ψυχή -όμοια με τά μικρόβια στο σώμα- και επιφέρουν στην ψυχή βαριές και ακόμα και θανατηφόρες ασθένειες.

Τά άγρια θηρία γενικά, συμβολίζουν τά μεγάλα πάθη. Καθώς τά άγρια θηρία καταξοσχίζουν το σώμα, έτσι και τά πάθη ξεσχίζουν τις ψυχές. Ό Δημιουργός έδωσε στον Αδάμ την εξουσία επάνω σέ όλα τά πάθη: γι' αυτό και εκείνος εξουσίαζε όλα τά θηρία ως σύμβολα τών παθών. Εκείνοι οι άγιοι άνθρωποι πού διά του νέου Αδάμ, του Χριστού, έλαβαν την εξουσία επί τών παθών, έλαβαν μαζί με αυτό και την εξουσία επί τών άγριων θηρίων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ. ΟΜΙΛΙΕΣ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ.

Πηγή: apantaortodoxias.blogspot.gr